

1164

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΒΙΖΥΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΚΝΗΤΟΥ

SISMANOGLIO
MEGALRO

ΕΝ ΣΑΜΩ

1959

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΒΙΖΥΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΚΗΗΤΟΥ

ΕΝ ΣΑΜΩ

1953

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΒΙΖΥΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΚΗΗΤΟΥ

SISMANOGLIO

ΕΝ ΣΑΜΩ

1953

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὰ περὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βιζύης Χριστοφόρου εἰς τὸ ἀνά χειρας ἔργον ἐλήφθησαν κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτῶν μέρος ἐκ τοῦ *International Directory* ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Ἀνδρέου Γ. Παπαδοπούλου τῷ 1927 ἐν Ἀδελαΐδι τῆς Αὐστραλίας, καὶ ἐκ τοῦ περισπουδάστου συγγράμματος «Οἱ Δελφινόσημοι, ἤτοι περὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου οἰκογενειακοῦ κορμοῦ τῆς νήσου Σάμου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1620 καὶ ἐντεῦθεν» ὑπὸ τοῦ Δρος Ἀνακρέοντος Α. Σταματιάδου ἱατροῦ ἐν Ἀθήναις 1933.

Ἐν Σάμῳ τῇ 10ῃ Ὀκτωβρίου 1953

Ὁ Πονήσας

βών τὸ «πρῶτον ἄριστα». Ἡ θεολογικὴ αὐτοῦ θέσις, τὴν ὁποίαν κατὰ τὰ νενομισμένα ὑπέβαλεν εἰς τὸν σύλλογον τῶν θεολόγων καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἦτο ὅτι ἡ «Ἡ Παρθένος Μαρία συνελήφθη μετὰ τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος». Αὕτη ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενον περιοδικὸν «Ἱερὸς Σύνδεσμος» ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ι. Μεσολορᾶ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.

Προχειρισθεὶς τῇ 19 Ἰουλίου 1898 διάκονος ἐν τῷ Ναῶ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς ὑπὸ τοῦ τότε Μητροπολίτου Ρόδου Κωνσταντίνου, διωρίσθη καθηγητῆς τῶν Θρησκευτικῶν εἰς τὸ ἐν Σάμῳ Πυθαγόρειον Γυμνάσιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἐδίδαξε μετὰ σπανίου ζήλου, ἀποδίδων οὕτω τὰ τροφεῖα εἰς τὴν γενέτειραν Αὐτοῦ. Ἡ περίοδος τῆς καθηγεσίας τοῦ νεαροῦ λευΐτου ἐν τῷ Πυθαγορείῳ Γυμνασίῳ μένει εἰσέτι ἀλησμόνητος διὰ τὴν φιλεργίαν καὶ τὴν εὐσυνείδητον ἐν πᾶσιν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του. Τὰς ὥρας τῆς ἀνέσεώς του χρησιμοποιοῦν συνέταξεν Ὁρθόδοξον Χριστιανικὴν Κατήχησιν πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις μαθητευόντων ἧτις κατ' ἀπόφασιν τῆς Ὑπερτίμου Γενικῆς τῶν Σαμίων Συνελεύσεως ἐξεδόθη δαπάνῃ τοῦ Δημοσίου Ταμείου τῆς Ἡγεμονίας, εὐμενῶς κριθεῖσα καὶ ὑπὸ τῆς Πατριαρχικῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὅτε δὲ συνεκλήθη ἐν Ἐδιμβούργῳ ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Μεταρρυθμισμένων Ἐκκλησιῶν ὁ διαπρεπὴς καθηγητῆς τοῦ ἐν Ἀγίῳ Ἀνδρέᾳ τῆς Σκωτίας Πανεπιστημίου D. M. Kay τῆς Πρεσβυτεριανῆς Ἐκκλησίας προέτεινε νὰ ζητηθῇ καὶ ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ Ἐδιμβούργον Ἕλληνα κληρικόν. Τότε εἷς ἐκ τῶν συνέδρων παρετήρησεν, ὅτι τὸ τοιοῦτον ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τῆς Συνελεύσεως, ἐπικοινωνούσης μόνον μὲ Ἐκκλησίας Μεταρρυθμισμένας. Ἐχετε δίκαιον, εἶπεν ὁ κ. D. M. Kay, ἢ κατὰ Ἀνατολὰς Ὁρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας προΐσταται ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, δὲν εἶνε ὁμολογουμένως Μεταρρυθμισμένη Ἐκκλησία διότι ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία δὲν ἔχει ἀνάγκην μεταρρυθμίσεως. Οὕτως ἀπεφασίσθη καὶ ἐζητήθη ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἡ ἀποστολὴ εἰς Σκωτίαν Ἑλληνοῦ κληρικοῦ, ὅπως ἐκ τοῦ σύνεγγυς μελετήσῃ τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης. Ὁ τότε Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ' διέταξε νὰ ἐρωτηθῇ ὁ γνωστὸς εἰς Αὐτὸν καθηγητῆς ἐν Σάμῳ, διάκονος Χριστοφόρος Κνήτης,

ἂν δέχεται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Σκωτίαν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν του. Οὗτος ἀπεδέχθη εὐχαρίστως τὴν πρόσκλησιν ταύτην, καὶ μεταβὰς ἐπ' ἀδεία εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔλαβε τὰ συστατικὰ γράμματα καὶ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Ἐπιστρέψας εἰς Σάμον, ὑπέβαλε τὴν παραίτησιν του εἰς τὴν Α. Ὑψηλότητα τὸν Ἡγεμόνα τῆς Σάμου Ἰωάννην Βιθυνόν. Ἡ παραίτησις ἐγένετο δεκτὴ, ὁ δὲ Ἡγεμὼν ἐξέφρασεν εἰς τὸν ἀποχωρήσαντα ἐκ τοῦ Γυμνασίου καθηγητὴν «τὴν ἡγεμονικὴν εὐαρέσκειαν διὰ τὴν εὐδόκιμον αὐτοῦ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ Πυθαγορείῳ Γυμνασίῳ». Κατὰ τὴν ἐκ Σάμου ἀναχώρησιν του προέπεμψαν αὐτὸν μέχρι τοῦ ἀτμοπλοίου οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι του, τινὲς τῶν καθηγητῶν, καὶ αὐτοὶ οἱ μαθηταὶ τῆς ἀνωτάτης τάξεως τοῦ Πυθαγορείου Γυμνασίου. Φθάσας ὁ Χρ. Κνήτης εἰς Σκωτίαν, ἔτυχεν ἐξαιρετικῆς φιλοξενίας ἐκ μέρους τῆς πρὸς τοῦτο ὀρισθείσης ἐπιτροπῆς τῶν ξένων σπουδαστῶν, καὶ ἐνεγράφη εἰς τὸ ἐν Ἀγίῳ Ἀνδρέᾳ Πανεπιστήμιον, τὸ καὶ ἀρχαιότατον τῶν ἐν Σκωτίᾳ Πανεπιστημίων. Βραδύτερον τῇ συστάσει τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου διετάχθη νὰ συνεχίσῃ τὰς σπουδὰς του εἰς τὸ παγκοσμίου φήμης πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης. Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ξένων σπουδαστῶν μετὰ πολλῆς λύπης ἔμαθε τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὁ δὲ καθηγητῆς κ. D. M. Kay ἔγραφε τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1906 περὶ τοῦ Χριστοφόρου Κνήτου τὰ ἑξῆς: «Εὐχαρίστως βεβαιῶ τὴν ἐξαιρετικὴν συμπεριφορὰν καὶ τὴν χριστιανικὴν περὶ τοὺς τρόπους εὐγένειαν τοῦ κ. Κνήτου. Οἱ γνωρίσαντες αὐτὸν Σκῶτοι, ἔλαβον νέον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν εἰς ἣν οὗτος ἀνήκει. Λυποῦμαι μόνον, διότι μὴ γνωρίζων οὗτος κατ' ἀρχὰς ἐπαρκῶς τὴν Ἀγγλικὴν, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐννοήσῃ κατὰ βάθος τὰς βᾶσεις τῆς ἐν Σκωτίᾳ ἐπικρατούσης χριστιανικῆς θρησκείας».

Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἐκ Χίου ἀειμνήστου Ἐμμ. Λαμπρινούδη οἱ ἐν Λονδίῳ ὁμογενεῖς ἀνέλαβον τὰς δαπάνας τῶν ἐν Ὁξφόρδῃ σπουδῶν τοῦ Χρ. Κνήτου. Οὗτος μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν του (1906 — 1909) ὑπέβαλεν εἰς τοὺς καθηγητὰς τῆς θεολογίας ἐναίσιμον διατριβὴν *The Matrimony and Celibacy in the Eastern Orthodox Church* τὴν ὁποίαν λίαν ἐπιτυχῶς μετὰ αὐστηρὰν δοκιμασίαν ὑπεστήριξεν ἐνώπιον τῶν ἐξεταστῶν του, καὶ ἔτυχε τῇ 29ῃ Ἀπριλίου 1909 τοῦ πτυχίου τῆς θεολογικῆς φιλολογίας B. Lit. with high standard of merit δεχθεὶς τὰ συγχαρητήρια τῶν καθηγητῶν του. Ὁ ἐν τῷ Πανεπι-

στημίω της 'Οξφόρδης καθηγητής της 'Εκκλησιαστικῆς 'Ιστορίας κ. Β. J. Kidd ἔγραψε πρὸς τὸν Χριστοφ. Κνήτην τὰ ἑξῆς: «'Εχάρην πολύ, παρευρεθείς τὴν παρελθούσαν Πέμπτην εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογίας ἠκουσα τὴν ἔκθεσιν τῶν δύο ἑξεταστῶν σας διὰ τὴν ἀπονομὴν εἰς ὑμᾶς τοῦ πτυχίου τῆς φιλολογίας. Ἡ ἔκθεσις ἦτο ὡς συνήθως τυπικὴ, ἀλλὰ προφορικῶς οὗτοι ἐξέφρασαν τὴν ἐκπληξίν των διὰ τὴν εὐχέρειαν μεθ' ἧς γράφετε τὴν 'Αγγλικὴν εἰς τόσον βραχὺ σχετικῶς διάστημα. Ἐντύπωσιν ἐνεποίησεν εἰς αὐτοὺς ἡ ἐντελής γνῶσις ὑμῶν τοῦ θεματός σας, καὶ εἶπον, ὅτι ἐνῶ τὸ πρῶτον μέρος τῆς θέσεώς σας πραγματεύεται θέμα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦτον γνωστόν, τὸ δεύτερον αὐτῆς μέρος εἶνε νέα τις συμβολὴ ἀγνώστου θεματος εἰς ἡμᾶς τοῦλάχιστον τοὺς Δυτικούς. Τὸ Συμβούλιον ἀπεδέχθη ἀσυζητητὶ τὴν γνώμην τῶν ἑξεταστῶν. Ὑμεῖς δὲ εἴσατε ἀξιὸς θερμῶν συγχαρητηρίων διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν σας. Παρεκτός τῆς ἱκανοποιήσεως τὴν ὁποίαν πάντως αἰσθάνεσθε, ἐλπίζω ὅτι ἡ ὑπεροχὴ, ἧς ἠξιώθητε θὰ χαροποιήσῃ μεγάλως τοὺς ἐν τῇ πατρίδι φίλους σας». Ἡ ἐναίσιμος αὕτη διατριβὴ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικὸν «The Journal of Theological Studies» τοῦ 1910, ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς 'Οξφόρδης, κριθεῖσα εὐμενῶς καὶ ὑπὸ σοφῶν Γερμανῶν διὰ τὴν ἐν αὐτῇ ἐπανθοῦσαν πρωτοτυπίαν καὶ ἐπιστημονικότητα.

Σημειωτέον ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς Μητροφάνους τοῦ Κριτοπούλου, τὸν ὁποῖον ὁ Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας Κύριλλος ὁ Λούκαρις ἀπέστειλε τῷ 1617 εἰς τὴν 'Αγγλίαν πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ ἐνεγράφη οὗτος εἰς τὸ Balliol College τῆς 'Οξφόρδης, ὁ Χριστοφόρος Κνήτης εἶνε ὁ πρῶτος Ἑλληὴν σπουδαστὴς κληρικὸς, ὅστις ἔτυχε πτυχίον τοῦ Πανεπιστημίου τῆς 'Οξφόρδης.

'Επανακάμψας οὗτος εἰς Κωνσταντινούπολιν διωρίσθη Ἀρχειοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων καὶ συντάκτης τῆς «'Εκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» δημοσιεύσας διαφόρους μελέτας καὶ ἄρθρα περὶ ζωτικῶν 'Εκκλησιαστικῶν καὶ Ἐθνικῶν ζητημάτων. Τῇ 12ῃ Δεκεμβρίου 1910 ἐχειροτονήθη Ἀρχιερεὺς ἐν τῷ Ναῷ τῶν Εἰσοδίων τοῦ Σταυροδρομίου, μετὰ τὸν τίτλον «τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης ἐπισκοπῆς Σταυρουπόλεως» ἱεουργοῦντος Ἰωακείμ τοῦ Γ' μετὰ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, διορισθεὶς ἅμα καὶ Ἀρχιερατικὸς προϊστάμενος τῆς ἐν Σταυροδρομίῳ ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Κοινότητος. Ἐν τῇ Μεγαλω-

νόμῳ ταύτῃ Κοινότητι, τὴν ὁποίαν ἐπὶ 9 ἔτη δεξιῶς διηύθυνεν ἔδειξεν ὄλην τὴν χαρακτηρίζουσαν Αὐτὸν ἀδάμαστον δραστηριότητα, διανοητικὴν ὑπεροχὴν καὶ εὐρυμάθειαν.

Ῥήτωρ τοῦ λόγου μελισταγῆς καὶ εὐφραδέστατος, συναρπάζων τὸ ἀκροατήριόν του, τὸ ὁποῖον ἐκρέματο κυριολεκτικῶς ἐκ τῶν χειλέων του, ὅπουδήποτε καὶ ἂν ἐκαλεῖτο ὁ Σταυρουπόλεως νὰ ἱεουργήσῃ ἄθροοι ἔσπευδαν οἱ χριστιανοὶ νὰ ἀκούσουν τὰ ἐνθουσιώδη καὶ ἐμπνευσμένα κηρύγματά του. Σχετισθεὶς ἐν Σταυροδρομίῳ μετὰ τῆς Ἀγγλικῆς καὶ Ἀμερικανικῆς πρεσβείας, ἐγένετο τὸ διάμεσον πρὸς στενωτέραν ἐπικοινωνίαν τῶν Πρεσβειῶν τούτων μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς ἐπωφελεῖ ἐπίλυσιν διαφόρων ζωτικῶν ζητημάτων τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν ἐν Τουρκίᾳ Κέντρου. Διετέλεσε μέλος διαφόρων ἐπιτροπῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις καὶ ἀπεστάλη τῷ 1914 ὡς πρόεδρος ἐπιτροπῆς ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου ἵνα ὑποβάλλῃ διαμαρτυρίαν εἰς τὰς Κυβερνήσεις Ρουμανίας, Σερβίας, Μαυροβουνίου καὶ Ἑλλάδος, διὰ τὰς πιέσεις τὰς ὁποίας ὑφίσταντο οἱ χριστιανοὶ ἐκ μέρους τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως.

'Εκτραγέντος ἐν τῷ μεταξύ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς τηλεγραφικῶς διεκόπη ἐν Βουκουρεστίῳ, ὁπότεν ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια. Κατὰ τὰ ἔτη τοῦ μεγάλου πολέμου ἐπέδειξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κολοσσιαίαν ἐθνωφελῆ ἐργασίαν, ἠγηθεὶς Αὐτὸς πάσης φιλανθρωπικῆς κινήσεως. Τῇ συνεργασίᾳ τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν συνέστησε συσσίτια, τὰ ὁποῖα διένειμον καθ' ἑκάστην τρεῖς χιλιάδας μερίδας εἰς τοὺς ἀπόρους καὶ εἰς τοὺς πρόσφυγας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Περιουνέλεξε τὰ ἄστεγα καὶ τὰ ὀρφανὰ ἀπὸ τὰς ξένας προπαγάνδας εἰς τὸ ὑπὸ τὴν προεδρείαν του συστηθὲν «'Ασυλον τῶν ἀστέγων», ἀναγαγὼν τὴν φιλανθρωπίαν εἰς ἔμπρακτον δόγμα. Συνεπεῖα τῆς τελεσφόρου καὶ κοινωφελοῦς ταύτης δράσεώς του ἐφείλκυσεν ἀμέριστον τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ὁμογενῶν καὶ τῶν Ἀμερικανῶν, οἱ ὁποῖοι προσέφερον προθύμως εἰς Αὐτὸν συνδρομὰς ὑπὲρ τῆς φιλανθρωπικῆς κινήσεως, ἧς τόσον ἐπιτυχῶς ἠγεῖτο ὁ δημοφιλὴς Ἱεράρχης.

Ἐπὶ Γερμανοῦ τοῦ Ε' ἐξελέγη τῷ 1918 Μητροπολίτης Σερρών, καὶ εὐρισκόμενος λόγῳ τοῦ Πανευρωπαϊκοῦ πολέμου εἰσέτι ἐν Κωνσταντινουπόλει, διετήρη καὶ τὴν προϊσταμένην τῆς κοινότητος Σταυροδρομίου, λαβὼν ἐνεργότατον μέρος εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένην ἐθνικὴν κίνησιν, συνεπεῖα

της ἐπελθούσης ἐκεῖ πολιτειακῆς μεταβολῆς. Κατὰ Ἰανουάριον 1919 ἐκλήθη τηλεγραφικῶς ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος Ἐλευθερίου Κ. Βενιζέλου νὰ μεταβῆ εἰς Λονδίνον ἐπὶ εἰδικῇ ἐθνικῇ ἀποστολῇ. Ἡ Κεντρικὴ Ἐφορεῖα τῆς κοινότητος Σταυροδρομίου διὰ τοῦ ὁποῦ 16 Ἰανουαρίου 1919 ἐγγράφου αὐτῆς ἐξέφρασε πρὸς τὸν ἀποχωροῦντα Ἱεράρχην τὰς θερμὰς αὐτῆς εὐχαριστίας διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἐπωφελεῖ αὐτοῦ δρᾶσιν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῇ κοινότητι ταύτῃ ἀρχιερατικῆς Αὐτοῦ προΐσταμενίας.

Ἐπιβὰς Ἀγγλικῶ πολεμικοῦ μερίμνη τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Βρετανικῆς Ἀρμοστίας, διήλθεν ἐκ Μελλίτης ὅπου κατὰ παράκλησιν τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν ἐλειτούργησε δις εἰς τὸν ναῖσκον τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος, ἧτις διὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς κ. Εὐστρατίου Πετροκοκκίνου ἐδώρησεν Αὐτῷ πολύτιμον χρυσοῦν ὠρολόγιον μετ' ἀναμνηστικῆς ἐπιγραφῆς εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἐμπνευσμένον Ἱεράρχην καὶ ἀνεπιτήδευτον λειτουργὸν τοῦ Κυρίου.

Συμπληρώσας τὴν ἐν Εὐρώπῃ ἀποστολὴν του, μετέβη εἰς τὴν σκληρῶς δοκιμασθεῖσαν ἐπαρχίαν του, τὰς Σέρρας. Ἡ πόλις Σερρῶν δεινοπαθήσασα κατὰ τὸν πόλεμον καὶ μεταβληθεῖσα εἰς σωρὸν ἐρειπίων ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, εὗρεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ νέου αὐτῆς Ποιμενάρχου τὸν ἀκάματον ἐργάτην τῆς ἐκ τῆς τέφρας ἀναγεννήσεώς της. Ἡ συρροὴ τῶν προσφύγων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σερρῶν ἀπερρόφησε τὴν Α. Σεβασμιότητα. Τὸ Μητροπολιτικὸν του οἶκημα ἐγένετο τὸ κέντρον τῆς ἐπιμόχθου ἐργασίας πρὸς ἐγκατάστασιν καὶ συντήρησιν τῶν ἀτυχῶν προσφύγων μας. Διὰ τῆς ἀόκνου ἐνεργείας του συνέλεξε ποσὸν ἄνω τῶν 600 χιλιάδων δραχμῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, διὰ τοῦ ὁποῦ ἀνήγειρεν εὐπρεπὲς Μητροπολιτικὸν μέγαρον ἐν Σέρραις. Εἰς τοῦτο προέβη ὁ Σεβασμιώτατος, ἀποβλέπων οὐχὶ εἰς τὴν ἀτομικὴν του εὐμάρειαν, διότι εἶνε εἰθισμένος καὶ εἰς εὐπρεπῆ οἰκῆματα νὰ διαμένῃ, καὶ εἰς πενιχρὰς καλύβας νὰ κατοικῇ, ἀλλὰ συμμεριζόμενος τὰς κακουχίας τοῦ ποιμνίου του, ἤθελε νὰ ἐμπνεύσῃ θάρρος εἰς τοὺς ἐνδοιάζοντας εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς πυρκαύστου πόλεως τῶν Σερρῶν. Καὶ ἀληθῶς τὸ ἀνεγερθὲν ἐκεῖνο Μητροπολιτικὸν μέγαρον, τὸ ὁποῖον ὑπερήφανον φέρει τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἱδρυτοῦ Ἱεράρχου, ὄχι μόνον συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐξωρᾶσιν τῆς ἐρημωθείσης πόλεως, ἀλλὰ σπουδαίως ἐνεθάρρυνε τοὺς κατοίκους καὶ προέβησαν οὗτοι εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν

τῶν οἰκιῶν των. Οὕτω ἑκατοντάδες σήμερον οἰκιῶν ἀνηγέθησαν περὶ τῆς Μητροπόλεως, καὶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ κίνησις ζωηρὰ καὶ ὀργῶσα ἀνεπήδησε καὶ πάλιν εἰς τὴν ὥρασαν ἐπτάλοφον τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

Κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1924 τὸ οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον θέλον νὰ ἐνισχύσῃ ἐκκλησιαστικῶς τὰς ἐν Αὐστραλία ὀρθοδόξους ἑλληνικὰς παροικίας, καὶ νὰ θέσῃ ταύτας ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἀγγλομαθοῦς Ἱεράρχου, προήγαγε τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Σερρῶν καὶ διώρισεν αὐτὸν Μητροπολίτην Αὐστραλίας, ὑπέρτιμον καὶ Ἐξαρχον πάσης Ὠκεανίας. Τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην εἶδησιν μετὰ βαθυτάτης θλίψεως καὶ μονονουχί ἀπόγοητεύσεως ἤκουσαν οἱ μέχρι λατρείας ἐκτιμῶντες τὸν Ἱεράρχην αὐτῶν Σερραῖοι. Τὴν ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου προξενηθεῖσαν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς φιλοτίμους καὶ εὐσεβεῖς Σερραῖους σαφῶς δεικνύει τὸ ἐπόμενον τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον ἀπεστάλη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐκ μέρους τῆς Κοινοτικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ διαφόρων Συλλόγων, Σωματείων καὶ Συντεχνιῶν.

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἱεράν Σύνοδον Φανάριον Κωνσταντινουπόλιν

Διερμηνεύομεν βαθεῖαν θλίψιν ἐπὶ μεταθέσει Μητροπολίτου ἡμῶν Χριστοφόρου ἐφελκύσαντος γενικὴν συμπάθειαν καὶ εἰλικρινῆ ἐκτίμησιν ὀλοκλήρου ἐπαρχίας. Ἴκετεύομεν Ὑμᾶς ὅπως ἀνακληθῆ ληφθεῖσα ἀπόφασιν, ἵνα ἐπανέλθῃ ἡ γαλήνη εἰς τὰς τρωθείσας καρδίας ἡμῶν. Ἀδυνατοῦμεν ἀποχωρισθεῖναι Ἱεράρχου ἐργασθέντος μετὰ ζήλου καὶ ἀνιδιοτελείας, πεποιθότες, ὅτι Ὑμετέρα Παναγιότης, ἧτις ἰδιαιτέρως ἀγαπᾷ τὴν πόλιν Σερρῶν, δὲν θά κωφεύσῃ εἰς τὰς τόσας παρακλήσεις τῶν προσφιλῶν της Σερραίων. Ἀναμένομεν ἐναγωνίως τηλεγραφικῶς εὐνοϊκὴν ἀπόφασιν Ἐκκλησίας.

Διατελοῦμεν μετὰ σεβασμοῦ
(Ἐπονται ὑπογραφαί)

Ἐπισημασθέντος ὅτι ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γερμανὸς ὁ Ε. ἀπήντησεν, ὅτι ἡ μετάθεσις ἐγένετο τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐνδιαφερομένου Μητροπολίτου καὶ συνεπῶς ἡ ἀπόφασιν τοῦ Πατριαρχείου δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀνακληθῆ. Πρωτοφανῆς εἰς ἐκδηλώσεις λαϊκῶν συμπαθειῶν, προπορευομένης τῆς Μουσικῆς τοῦ Ὀρ-

φανοτροφείου, καί επιβλητική εἰς ὄγκον ἐγένετο ἡ προπομπή εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τοῦ ἀναχωροῦντος Μητροπολίτου των, οὗτινος ἠσπάζοντο μετὰ δακρύων τὴν δεξιάν, καὶ τοῦ ὁποίου ζωηρὰ εἰσέει ἡ ἀνάμνησις θάλλει εἰς τὰς καρδίας τῶν εὐσεβῶν Σερραίων.

Ὁ νέος Μητροπολίτης τῆς ἀρτισυστάτου Μητροπόλεως Αὐστραλίας κ. Χριστοφόρος πιστὸς τοῦ καθήκοντος στρατιώτης, εὐπειθὴς ἤψατο τοῦ ὑπερποντίου ταξιδίου του. Ἐφθασεν εἰς τὴν Αὐστραλίαν τῇ 8ῃ Ἰουλίου 1924 καὶ ἀνέλαβεν ἐν μέσῳ πολλῶν δοκιμασιῶν τὴν πραγμάτωσιν τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς μεθ' ἧς περιέβαλεν Αὐτὸν τιμητικῶς ἡ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία. Διωργάνωσε τὰς αὐτόθι ὀρθοδόξους ἑλληνικὰς παροικίας. Ἐχειροτόνησεν ἱερέα τὸν νῦν ἐν Πέρθῃ τῆς Αὐστραλίας ἐφημερεύοντα Αἰδεσιμ. Οἰκονόμον Χριστοφόρον Μανέσην, Χῖον τὴν πατρίδα, παρασημοφορηθέντα μόνον αὐτὸν ἐκ τοῦ ἐν Αὐστραλίᾳ ἱεροῦ κλήρου τῶν ὀρθοδόξων ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τῇ στέψει τῆς Βασιλείσεως τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Αὐτοκρατείας τῶν ὑπερποντίων κτήσεων Ἐλισσάβετ (3)6)53). Συνέστησε Σχολεῖα διὰ τοὺς ἑλληνόπαιδας καὶ ἔθηκε τὸν θεμέλιον λίθον τῆς ὄνεγέρσεως τοῦ ἐν Σύδνεϋ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῆς Θεοῦ Σοφίας. Ὁ ναὸς οὗτος εἶνε ὁ πρῶτος ὀρθόδοξος ἑλληνικὸς Μητροπολιτικὸς Ναός, ὁ κτισθεὶς εἰς τὸ Νότιον Ἡμισφαίριον. Ἐπισπάσας οὕτω τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ποιμνίου του. Τῇ 9ῃ Μαΐου τοῦ 1925 ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ αὐτοῦ ἐορτῇ ἡ κοινότης Μελβούρνης εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης προσέφερον Αὐτῷ διακεκοσμημένον ἐπίχρυσον ψήφισμα, φέρον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς κοινότητος, τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου «Ὀρφεὺς» τοῦ Δ. Συμβουλίου Ἑλληνίδων Βικτωρίας καὶ τὰς ὑπογραφὰς 75 ἐν ὄλῳ τῶν αὐτόθι ὁμογε-
νων.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1928 μετετέθη τῇ αἰτήσει του εἰς τὴν Μητρόπολιν Βιζύης, Μηδείας καὶ Σαμακοβίου ἐπαρχίας τῆς ὁποίας τὸ ποιμνιον ἀναχωρήσαν ἐκ Τουρκίας, κατέφυγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει του ἐξ Αὐστραλίας ἡ αὐτόθι Καστελλοριζιακὴ Ἀδελφότης «Ἡ Μεγίστη» μνήμων τῆς πολυτίμου συμβολῆς Αὐτοῦ εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφεώρα τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἔθνωφελῆ αὐτῆς δράσιν προσέφερον Αὐτῷ ὡς ἐνθύμιον χρυσοῦν κονδυλοφόρον καὶ χρυσοῦν μολυβδοκόνδυλον με ἐγκεχαραγμένην ἐπ' αὐτῶν τὴν ἐπιγραφὴν «Μεγίστη 1928»,

ἐκφράσασα ἅμα καὶ τὴν παράκλησιν, ὅτι «θα εἶνε εὐτυχὴ τὰ μέλη τῆς Καστελλοριζιακῆς Ἀδελφότητος, ἂν ἡ Α. Σεβασμιότης μέμνηται πάντοτε αὐτῶν ἐν ταῖς πρὸς τὸν Ὑψιστὸν δε-
σεσιν Αὐτῆς».

Κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1928 τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Τῷ ἀνέθηκε τὴν τιμητικὴν ἀποστολὴν νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αἰθιοπίας Τάφαρι τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας, καὶ ἐπιδώσῃ Αὐτῷ καὶ ἀρχαῖον πολύτιμον πατριαρχικὸν ἐγκόλπιον. Ἐν Ἀντίς — Ἀμπέμπα παρέμεινεν ἐπὶ 20 ἡμέρας ὡς ξένος τῆς κυβερνήσεως Τάφαρι, ὅστις ἀπένειμεν εἰς Αὐτὸν καὶ τὸν ἀνώτερον Ταξιάρχην τοῦ Αἰθιοπικοῦ Ἀστέρος.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐν λόγῳ ἀποστολῆς ἐπέστρεψε καὶ ἐφυσυχάζει ἔκτοτε εἰς τὴν ἰδιαιτέραν Αὐτοῦ πατρίδα Σάμον, ἐν μέσῳ τῶν συγγενῶν, τῶν οἰκείων καὶ φίλων του. Διανύει ἤδη τὸ 82ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ παρὰ τὴν προβηβηκυῖαν ἡλικίαν του καταγίνεται εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν συγγραφὴν θεολογικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἔργων. «Μόνος γὰρ ὁ νοὺς παλαιούμενος ἀνηβᾷ, καὶ ὁ χρόνος τᾶλλα παντ' ἀφαιρῶν, τῷ γῆρα προστίθῃσι τὴν ἐπιστήμην» ὡς λέγει καὶ ὁ ἐκ Χειρωνείας ἱστοριογράφος καὶ φιλόσοφος Πλούταρχος (Περὶ παιδ. ἀγωγ. κεφ. VIII).

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βιζύης κ. Χριστοφόρος ἔχει ἔτοιμα πρὸς ἐκτύπωσιν τὰ ἀκόλουθα ἔργα.

1ον «Ὁ Μέγας Βασιλεὺς καὶ τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα». Τὸ ἔργον αὐτὸ ἐξεδόθη τῷ 1947 ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Φιλανθρωπικοῦ συνδέσμου Σταμπούλ. Ὁ δὲ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Γρηγόριος Παπαμιχαὴλ γράφει: «Διεξελθὼν τὸ ἔργον τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βιζύης κ. Χριστοφόρου περὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἐπὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, εὖρον αὐτὸ προῖον σοβαρᾶς καὶ ἐμπεριστατωμένης μελέτης τῶν ἔργων τοῦ Μεγάλου Πατρὸς, καὶ ἄξιον πολλῆς προσοχῆς». Ἐξαντληθείσης τῆς Α'. ἐκδόσεως ἔχει ἐτοίμην Β'. ἐκδοσιν.

2ον «Μινουκίου Φήλικος Ὀκτάβιος». Μετάφρασις ἐκ τοῦ Λατινικοῦ μὲ προθεωρίαν περὶ τῆς συγγραφῆς τοῦ Ὀκταβίου, εἰσαγωγὴν καὶ πλείστας ὑποσημειώσεις πρὸς πληρεστέραν διασάφησιν τοῦ κειμένου.

3ον Ἡ ἀποστολικὴ ἰδιότης τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστό-

—« Τύποις Κ. ΠΙΤΙΝΗ »—

© SISMANOGLIO
LIBRARY

 SISMANOGGIO
MICARDO